

La despesa municipal en cultura, 2018-2021

Publicat per [Interacció](#) [1] el 01/09/2023 - 11:20

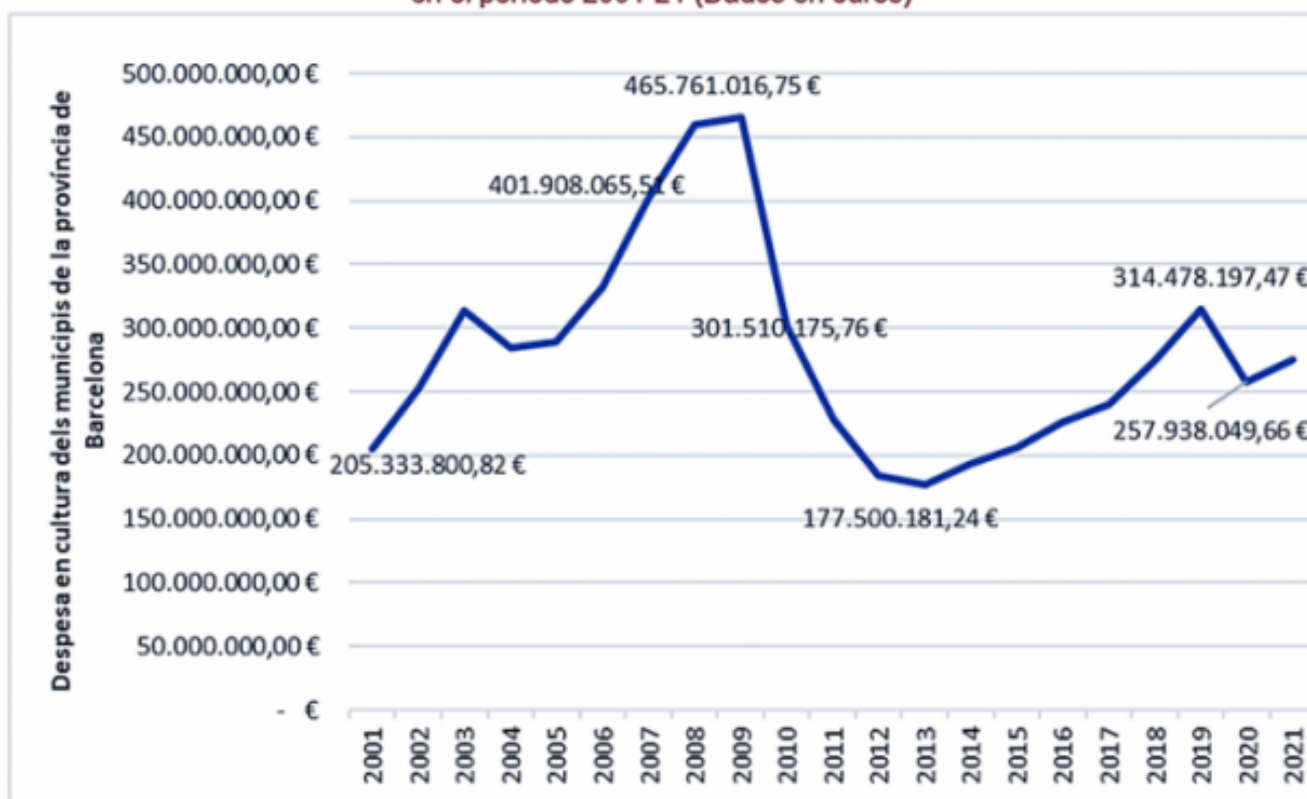
Un nou estudi del Centre d'estudis i Recursos Culturals (CERC) constata que la irrupció de la pandèmia covid-19 interromp la recuperació de la despesa municipal executada en cultura a la demarcació de Barcelona després de la crisi econòmica del període 2008-14.

El CERC elabora, amb certa periodicitat, l'anàlisi de la despesa en cultura dels municipis de la demarcació de Barcelona. L'objectiu general de l'anàlisi és oferir una visió global de la despesa en cultura dels municipis i la seva evolució al llarg dels darrers anys.

En l' [2][anterior estudi](#) [3] que analitzava la despesa municipal en cultura, centrat en el període 2014-2017 i que es va publicar el juliol de 2019, s'apuntava que "una vegada passats els anys més durs de la crisi econòmica, sembla que els pressupostos en cultura comencen a recuperar-se". Poc ens podíem imaginar en aquell moment que estàvem a les portes d'una pandèmia mundial que deixaria paralitzat el món durant uns mesos i que tindria serioses afectacions per a tota la població pel que fa a la salut, les mesures de confinament de la població i la restricció d'activitats, especialment en el sector cultural.

L'eclosió de la covid-19 ha condicionat fortament tres dels quatre anys analitzats en aquesta [nova edició de l'estudi](#) [4] que analitza la despesa municipal en cultura per al període 2018-2021. Per tant, aquella recuperació després de la crisi econòmica que s'apuntava en l'anterior estudi, es va veure estroncada l'any 2020, i per bé que a partir de les dades s'apunta una recuperació l'any 2021, cal ser prudents i comprovar si aquesta tendència es confirma els propers anys.

Gràfic 13. Evolució de la despesa executada en cultura dels municipis de la demarcació de Barcelona en el període 2001-21 (Dades en euros)

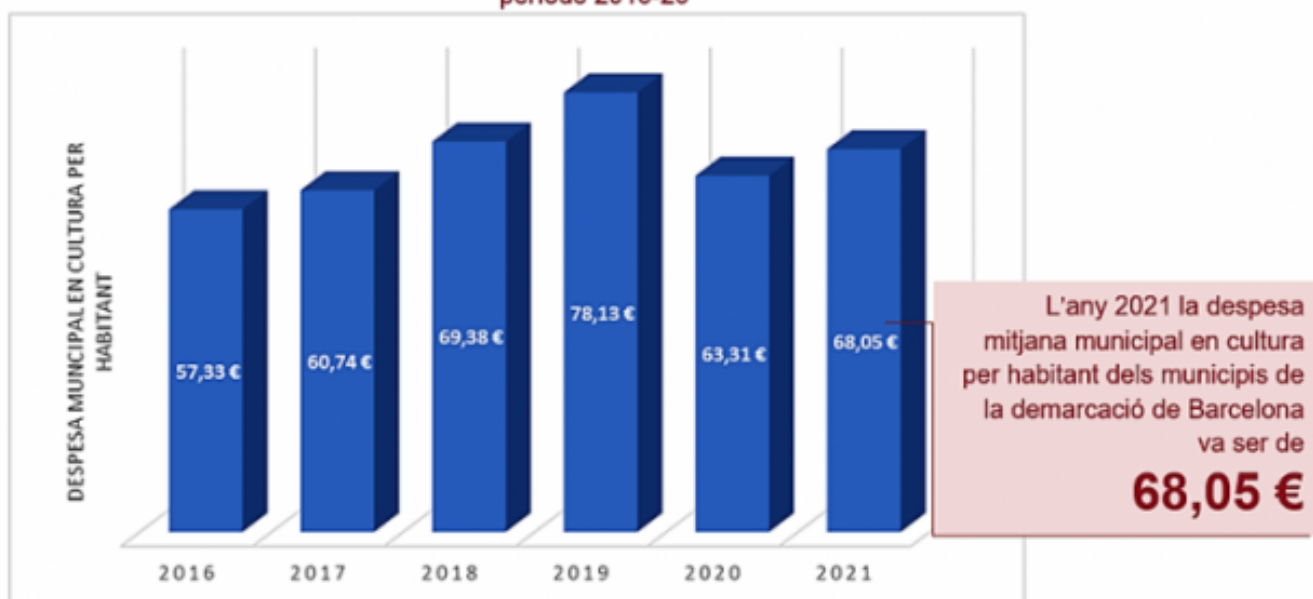
Font: Elaboració pròpia amb dades del Servei d'Informació Econòmica Municipal de la Diputació de Barcelona

Tot i que el període d'anàlisi de la despesa municipal executada en cultura a la demarcació de Barcelona se centra aquesta vegada en el període comprès entre els anys 2018 i 2021, també es fa referència a dades d'anys anteriors quan s'estima necessari per a l'anàlisi, per visualitzar tendències en períodes més llargs. La part principal de l'estudi es realitza a partir de les liquidacions dels pressupostos de despesa que aquests municipis lliuren al [Servei d'Informació Econòmica Municipal](#) [5] (SIEM) de la Diputació de Barcelona. Cal destacar que per elaborar aquests estudis treballem amb dades de la majoria de municipis de Barcelona, concretament un 97% en aquest cas, exceptuant la ciutat de Barcelona, que per la seva dimensió i característiques, queda fora de l'anàlisi de l'estudi. Això confereix a les dades que es presenten a l'estudi i a les seves anàlisis d'una gran consistència. Aquestes dades del SIEM es complementen amb altres dades de context relatives a la despesa executada en cultura dels diversos nivells de govern de Catalunya, Espanya i els països de la UE, per analitzar si les tendències i evolucions són similars o difereixen.

La despesa en cultura per habitant baixa a partir de l'eclosió de la pandèmia

La irrupció de la pandèmia covid-19 va provocar que s'estronqués la recuperació dels nivells de despesa municipal executada en cultura des de l'any 2014, tot i que el 2021 s'inicia una parcial recuperació. Els municipis van destinar l'any 2021 a la cultura un 6% de la seva despesa total, un percentatge molt similar al dels últims 5 anys, però lluny encara dels màxims dels últims 20 anys. Pel que fa als trams de municipis, són els més petits els que dediquen més part del seu pressupost a la cultura. L'any 2021 la despesa mitjana municipal en cultura per habitant dels municipis de la demarcació de Barcelona va ser de 68,05 euros, que se situa per sota de la dada del 2019, 78,13 euros. En aquest cas, la davallada per la irrupció de la pandèmia i l'afectació al sector cultural va ser molt més forta, tot i que el 2021 s'inicia una parcial recuperació.

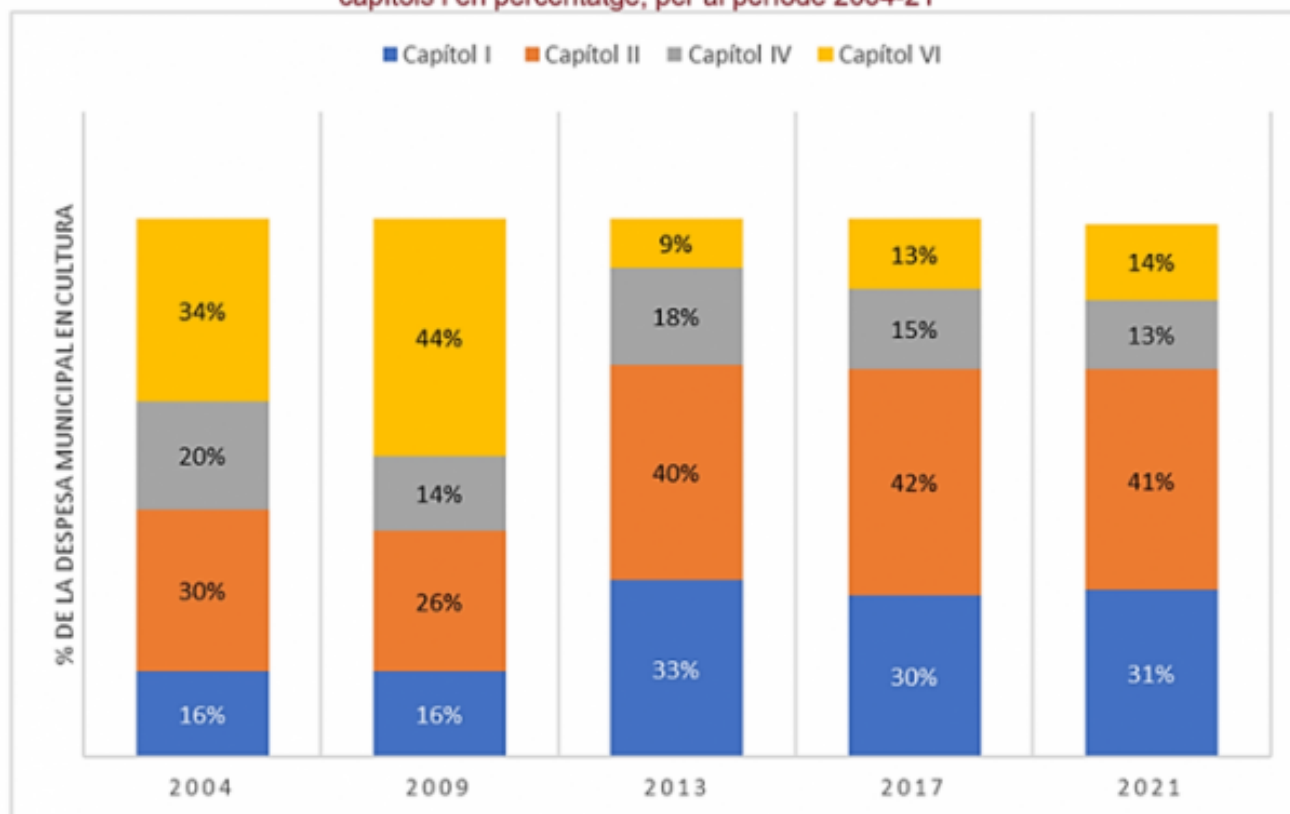
Gràfic 18. Despesa municipal executada en cultura per habitant a la demarcació de Barcelona en el període 2016-20

Font: Elaboració pròpia amb dades del Servei d'Informació Econòmica Municipal de la Diputació de Barcelona

L'any 2021, els municipis de la demarcació de Barcelona van destinar un 31% de la seva despesa en cultura a capítol I, de personal. Els petits municipis només hi van dedicar un 15%, mentre els de més de 50.000 habitants hi van dedicar un 37%. El capítol on es dediquen més recursos és el capítol II, de despeses de béns corrents i serveis, amb un 41%. Cal remarcar que el capítol I es va reforçar l'any de la pandèmia, i no va baixar com altres capítols, el que demostra una aposta dels ajuntaments pel personal dedicat a la gestió dels recursos dedicats a la cultura. Si ho analitzem per trams de municipis, podem veure que els municipis de més de 50.000 habitants dediquen més del 36% a capítol I, fet que els facilita poder gestionar el pressupost en cultura, mentre els municipis més petits de 5.000 habitants només hi dediquen el 15%. Així mateix, es pot veure el gran canvi que ha experimentat la distribució de la despesa en capítols des de l'any 2004.

Gràfic 23. Evolució de la despesa municipal executada en cultura a la demarcació de Barcelona per capítols i en percentatge, per al període 2004-21

Font: Elaboració pròpia amb dades del Servei d'Informació Econòmica Municipal de la Diputació de Barcelona

L'administració local, la principal contribuïdora a la despesa pública en cultura

L'administració local és la que contribueix més a la despesa pública en cultura a l'Estat espanyol i a Catalunya. Concretament, assumeix el 59% de la despesa en cultura en els dos casos, amb molt petites variacions durant el període 2018-21. D'altra banda, les administracions autonòmiques aporten el 27% de la despesa en el cas de l'Estat mentre el govern central aporta el 14%. Pel que fa a Catalunya, la despesa de la Generalitat en cultura suposa un 29% del total i la de les quatre diputacions, un 14%. L'estudi també incorpora altres anàlisis, centrades en l'àmbit comarcal o de les diputacions catalanes.

Gràfic 7. Percentatge de despesa executada en cultura pels diferents nivells de govern a Catalunya (any 2020)

Per últim, es constata que la recollida, el tractament, i la posterior anàlisi de dades en el sector cultural, tant pel que fa a la despesa pública com respecte a altres àmbits, presenta dificultats que impedeixen poder utilitzar-les com a element bàsic per a la presa de decisions en la gestió cultural. Caldria treballar per millorar l'harmonització de dades a nivell europeu, espanyol i català, i per altra banda, caldria fer un esforç per incorporar la recollida, el tractament i l'anàlisi de dades a tots els nivells i per totes les administracions com un element essencial per a l'optimització de la gestió cultural.

Podeu consultar i descarregar-vos l'informe:

Centre d'Estudis i Recursos Culturals (2023). [La despesa municipal en cultura. Anàlisi de la despesa executada en cultura dels ajuntaments de la demarcació de Barcelona en el període 2018-21](#) [4]. CERC

Categories: Informe estadístic

Etiquetes: pressupostos

Etiquetes: administració local

Etiquetes: Barcelona (Província)

Etiquetes: despeses públiques

Etiquetes: polítiques públiques

Etiquetes: estructura de mercat

- [6]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2023/09/despesa-municipis-cultura>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/despesa-cultura-municipis-1417>

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/userfiles/279/18_7010_34374_despesa_municipal_en_cultura_x_web.pdf

[4] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/analisidespesamunicipal_2018_21.pdf

[5] <https://www.diba.cat/es/web/menugovernlocal/siem>

[6] <https://interaccio.diba.cat/node/9233>